

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра лісового господарства**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Лісове господарство
ТИП ДИСЦИПЛІНИ	Обов'язкова компонента
МОВА НАВЧАННЯ	Українська

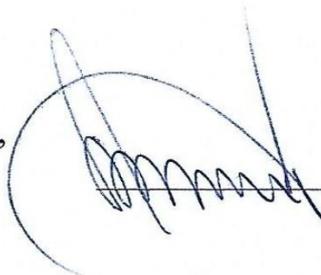
Біла Церква
2025

Робоча програма з навчальної дисципліни «Лісова таксація» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 Лісове господарство / Укладач В.М. Хрик. Біла Церква: БНАУ, 2025. 17 с.

Розробник: В.М. Хрик, д-р. пед. наук, професор

Робочу програму затверджено на розширеному засіданні кафедри лісового господарства
(Протокол № 14 від 07 липня 2025 р.)

Завідувач кафедри лісового господарства,
професор

Василь ХРИК

Гарант ОП, доцент

Тетяна ЛОЗІНСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 4 від 21 липня 2025 р.)

Голова науково-методичної комісії,
професор

Леся КАРПУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	8
7.3. Самостійна робота	9
7.4. Індивідуальні навчально-дослідні та групові завдання	10
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	10
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	11
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	11
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	11
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	13
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Лісова таксація» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 90 годин (лекції – 44, практичні заняття – 46), самостійна робота студентів – 60 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	20 Аграрні науки та продовольство	Основна	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 205 Лісове господарство	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферативного характеру		3-й	4-й
Загальна кількість академічних годин – 150		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		5, 6-й	7, 8-й
		<i>Лекції</i>	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	44 год.	8 год.
		<i>Практичні</i>	
		46 год.	8 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	134 год.
		Підсумковий контроль: залік, екзамен	

Метою викладання навчальної дисципліни «Лісова таксація» є вивчення теоретичних основ та методів обліку лісосировинних ресурсів, особливостей їхнього застосування на практиці по відношенню до різних об'єктів. Завдання лісової таксації полягають у професійній підготовці фахівців лісового профілю з питань матеріальної оцінки лісосировинних ресурсів як в статиці, так і в динаміці.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язковий освітній компонент «Лісова таксація» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін «Біометрія», «Вища математика», «Геодезія, топографія, картографія», «Дендрологія» «Лісознавство».

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.

ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.

ФК 9. Здатність розробляти проєктну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.

ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії і принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та докільля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану докільля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН 15. Впроваджувати розроблені проєктні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Таксація деревного стовбура та лісоматеріалів

1.1. Принципи академічної доброчесності. Лісова таксація як основна фахова дисципліна.

1.2. Геометрія поперечного і поздовжнього перерізів деревного стовбура.

1.3. Таксація об'єму стовбура зрубаного дерева.

1.4. Таксація деревної продукції.

Змістовий модуль 2. Таксація дерев, що ростуть та їхніх сукупностей

2.1. Сучасне інструментальне забезпечення лісотаксаційних вимірювань.

2.2. Таксація об'єму стовбурів дерев, які ростуть.

2.3. Основні лісівничо-таксаційні показники насаджень.

2.4. Таксаційна будова насаджень.

Змістовий модуль 3. Таксація запасу насаджень та деревного приросту

- 3.1. Методи визначення запасу насаджень із рубкою модельних дерев.
- 3.2. Таксація лісосічного фонду.
- 3.3. Вимірювальні методи визначення запасу насаджень.
- 3.4. Таксація приросту окремого дерева.
- 3.5. Таксація приросту деревостану.
- 3.6. Основні положення методики аналізу ходу росту деревного стовбура .

6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СР		л	п	лб	інд	СР
Змістовий модуль 1. Таксація деревного стовбура та лісоматеріалів.												
Тема 1.1	8	2	2	-	-	4	12	1	1	-	6	4
Тема 1.2	8	2	2	-	-	4	12	1	1	-	6	4
Тема 1.3	14	4	4	-	2	4	14	1	1	-	6	6
Тема 1.4	15	4	4	-	2	5	12	1	1	-	6	4
Разом за модуль 1	45	12	12	-	4	17	50	4	4	-	24	18
Змістовий модуль 2. Таксація дерев, що ростуть та їхніх сукупностей.												
Тема 2.1	10	2	4	-	2	2	12	1	1	-	6	4
Тема 2.2	12	4	4	-	2	2	12	1	1	-	6	4
Тема 2.3	12	4	4	-	2	2	14	1	1	-	6	6
Тема 2.4	12	4	4	-	2	2	12	1	1	-	6	4
Разом за модуль 2	46	14	16	-	8	8	50	4	4	-	24	18
Змістовий модуль 3. Таксація запасу насаджень та деревного приросту.												
Тема 3.1г	12	4	4	-	2	2	7	1	-	-	4	2
Тема 3.2	13	2	4	-	1	2	7	1	-	-	4	2
Тема 3.3	8	2	4	-	-	2	7	-	1	-	4	2
Тема 3.4	8	4	2	-	-	2	9	-	1	-	6	2
Тема 3.5	10	4	2	-	-	2	12	-	-	-	6	6
Тема 3.6	6	2	2	-	-	2	8	-	-	-	4	4
Разом за модуль 3	59	18	18	-	3	12	50	2	2	-	28	18
Всього	150	44	46	-	15	37	150	10	10	-	76	54

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СР – самостійна робота здобувачів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-сть годин
<i>Змістовий модуль 1. Таксація деревного стовбура та лісоматеріалів</i>	
1.1. Принципи академічної доброчесності. Лісова таксація як основна фахова дисципліна Предмет, основний зміст і задачі курсу. Роль лісової таксації в професійній підготовці випускників лісгосподарських факультетів. Взаємозв'язок лісової таксації з іншими спеціальними дисциплінами.	2
1.2. Геометрія поперечного і поздовжнього перерізів деревного стовбура Форма поперечного перерізу стовбура, її вивчення. Формули для визначення площі поперечного перерізу.	2
1.3. Таксація об'єму стовбура зрубаного дерева Теоретичні основи стереометричних методів визначення об'єму стовбура. Поняття про показник твірної деревного стовбура та методи його визначення.	4
1.4. Таксація деревної продукції Класифікація деревної продукції. Таксація круглих лісоматеріалів. Вимоги до круглих лісоматеріалів. Особливості таксації круглих лісоматеріалів, які одержують з верхівкової частини стовбура. Таксація дров.	4
Разом за змістовий модуль 1	12
<i>Змістовий модуль 2. Таксація дерев, що ростуть та їхніх сукупностей</i>	
2.1. Сучасне інструментальне забезпечення лісотаксаційних вимірювань	2
2.2. Таксація об'єму стовбурів дерев, які ростуть	4
2.3. Основні лісівничо-таксаційні показники насаджень	4
2.4. Таксаційна будова насаджень	4
Разом за змістовий модуль 2	14
<i>Змістовий модуль 3. Таксація запасу насаджень та деревного приросту</i>	
3.1. Методи визначення запасу насаджень із рубкою модельних дерев	4
3.2. Таксація лісосічного фонду	2
3.3. Вимірювальні методи визначення запасу насаджень	2
3.4. Таксація приросту окремого дерева	4
3.5. Таксація приросту деревостану	4
3.6. Основні положення методики аналізу ходу росту деревного стовбура	2
Разом за змістовий модуль 3	18
Всього	44

7.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
<i>Змістовий модуль 1. Таксація деревного стовбура та лісоматеріалів</i>		
1	Вивчення геометрії поперечного та поздовжнього перерізів деревного стовбура	4
2	Лісотаксаційні інструменти та їх застосування. практичне вимірювання діаметру, висоти та віку дерев	2
3	Визначення об'єму стовбура зрубаного дерева стереометричними методами	4
4	Таксація ділової та дров'яної деревини	4
5	Обчислення показників форми і повнодеревності стовбура	2
6	Визначення об'єму стовбура дерева, що росте	2
7	Таксація поточного об'ємного приросту стовбура дерева, що росте	2

8	Таксація приросту стовбура зрубаного дерева	2
Разом за змістовий модуль 1		22
<i>Змістовий модуль 2. Таксація дерев, що ростуть та їхніх сукупностей</i>		
1	Визначення основних таксаційних показників для характеристики насаджень	4
2	Обчислення середніх таксаційних показників деревостану	4
Разом за змістовий модуль 2		8
<i>Змістовий модуль 3. Таксація запасу насаджень та деревного приросту</i>		
1	Обчислення запасу деревостану	4
2	Визначення поточного об'ємного приросту деревостану	4
3	Використання таблиць ходу росту та товарних таблиць	4
4	Матеріально-грошова оцінка лісосіки	4
Разом за змістовий модуль 3		16
Всього		46

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
<i>Змістовий модуль 1. Таксація деревного стовбура та лісоматеріалів</i>		
1	Поняття про приріст і фактори, які на нього впливають	2
2	Аналіз ходу росту стовбура	2
3	Таксація заготовленої лісової продукції	4
4	Класифікація лісової продукції	2
5	Круглі лісоматеріали. Облік круглих лісоматеріалів	2
6	Таксація дров і дрібних сортиментів	2
7	Таксація пиляних лісоматеріалів	2
8	Таксація розколених, тесаних, струганих і лущених лісоматеріалів	2
Разом за змістовий модуль 1		18
<i>Змістовий модуль 2. Таксація дерев, що ростуть та їхніх сукупностей</i>		
1	Визначення об'єму сучків і кори	2
2	Поняття про масові об'ємні таблиці	2
3	Методи складання масових об'ємних таблиць	2
4	Користування масовими таблицями об'ємів	2
Разом за змістовий модуль 2		8
<i>Змістовий модуль 3. Таксація запасу насаджень та деревного приросту</i>		
1	Визначення приростів окремого дерева	2
2	Основні поняття про сортиментацію лісопродукції	2
3	Сортиментація запасу за модельними деревами	2
4	Сортиментація лісу за методом пробних площ	4
5	Методи закладання пробних площ	2
6	Способи визначення запасу за модельними деревами	2
7	Поняття про лісосічний фонд	2
8	Відведення лісосік	4
9	Таксація лісосік	4
10	Облік за об'ємом заготовленої лісової продукції	4
11	Перевірка якості з відводу і таксації лісосік	4
12	Оформлення документації по відведенні і таксації лісосік	4
Разом за змістовий модуль		34
Всього годин		60

7.4. Індивідуальні навчально-дослідні та групові завдання

Індивідуальне завдання виконується студентами у вигляді презентації. Презентація має містити не менше 15–20 слайдів. До презентації додається пояснювальна записка обсягом 5–7 сторінок формату А4, в якій є вступ (0,5–1 с.), основна та заключна частини, також додається перелік електронних ресурсів, з використанням яких було зроблено презентацію. Розкриття питання оцінюється максимально в 5 балів. Кількість слайдів, якість тексту та ілюстрацій, новизна, логічність викладення матеріалу оцінюється максимально в 5 балів. Максимальна кількість балів, яку отримує здобувач за оформлення пояснювальної записки також становить 5 балів, при цьому враховуються кількість сторінок, наявність структурних частин (вступ, основна, узагальнення), наявність переліку електронних ресурсів, логічність викладення матеріалу. Захист відбувається в усній формі (максимально 5 балів).

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Традиційні таксаційні інструменти й техніки їх використання.
2. Лісотаксаційне обладнання для фізичних способів таксації стовбура дерева.
3. Сучасні таксаційні інструменти та прилади.
4. Характеристика форми деревних стовбурів.
5. Хід росту лісових насаджень різних типів.
6. Дерева тропічного лісу як постачальники цінної деревини.
7. Рекреація та її вплив на продуктивність лісів України.
8. Наслідки Чорнобильської катастрофи для лісового фонду України.
9. Стан лісосічного фонду України.
10. Сортиментна оцінка лісу на пні.
11. Характеристика лісового фонду України.
12. Природні ліси південного сходу України та їх таксаційні характеристики.
13. Продуктивність лісів Українських Карпат.
14. Основні хвойні лісоутворюючі деревні рослини України та їх таксаційні характеристики.
15. Лісові екосистеми як основний стік вуглецю.
16. Недревна сировина лісів України та її характеристика.
17. Основні документи на право рубки.
18. Антропогенний вплив на ліси Карпат.
19. Нормативи проведення таксації в лісах України.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі навчання використовуються методи навчання: інформаційно-рецептивний: лекції, лекції-бесіди, дискусії, презентації, консультації; репродуктивний, дослідницький: практичні заняття, індивідуальні та групові науково-дослідні завдання, написання есе.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з освітнього компонента включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді, самостійні та практичні роботи.

Результати поточного (практичні заняття, усі види самостійної роботи) і рубіжного (модульного) контролів оцінюються за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень за усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються здобувачу вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи.

Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, модульний контроль – 10.

За умови повного виконання навчального навантаження та отримання здобувачем не менше 60 балів, його допускають до підсумкового контролю – іспиту. Максимальна кількість балів, яку отримує на іспиті – 30 балів.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані практичні роботи, командні та індивідуальні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Основними видами самостійної роботи є: підготовка фахових доповідей, презентацій, рефератів, есе, участь у командних проектах.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок:

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводять у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю

Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
залік	30	30	40	-	100
іспит	30	30	10	30	100

Оцінювання з навчальної дисципліни «Лісова таксація» здійснюють за результатами поточного, рубіжного і підсумкового контролів (іспиту). Завдання поточного і рубіжного контролів сумарно оцінюються в інтервалі 0–70 балів (включно), а завдання, що виносяться на іспит – 0–30 балів (включно).

Загальна кількість балів за роботу впродовж семестру округлюється до найближчого цілого числа. Здобувачів вищої освіти ознайомлюють з набраними ними балами до початку екзаменаційної сесії.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою
		іспит
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
75–81	C	
64–74	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Технічні засоби:

1. Мультимедійний проєктор, 2025 р.
2. Телевізор Vigna, 2018 р.
3. Застосунок «Лісовпорядник».
4. Застосунок «Кубатурник за серединним діаметром ДСТУ-4020-2-2001 з оцінкою вартості лісопродукції».
5. Застосунок за серединним діаметром ДСТУ-4020-2-2001.
6. Застосунок «Smallforest».
7. Застосунок «Матеріально-грошова оцінка лісосіки «Perelik».
8. Застосунок «Сосна клас якості. Класифікація якості сортименту сосни звичайної відповідно до наявних вад деревини»
9. Програмний продукт ПЕРТА.
10. Застосунок «ТТН-ліс».
11. Система «Електронного обліку деревини».
12. Додаток «Контроль Директора».
13. Бусоль БГ-1 2019 р.
14. Мірна стрічка металева 50 м. 2018 р.
15. Мірні вилки 2019 р. випуску.
16. Висотомір «Suunto» РМ-5 2019 р.
17. Бурав віковий Djos-3. 2018 р.
18. Цифровий вологомір деревини MD814, 2019 р.
19. Цифровий вологомір деревини MD-918, 2019 р.

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint.
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії.
3. Таксаційний опис навчально-дослідного лісового господарства БНАУ.
4. Бланки та форми документів, які використовуються при обліку лісових ресурсів.
5. Проєкт організації і розвитку НДЛГ Білоцерківського НАУ.
6. План лісонасаджень НДЛГ Білоцерківського НАУ.
7. Сторінка дисципліни в системі Moodle.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гром М.М. Лісова таксація : підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. Львів : Вид-во НЛТУ України, 2007. 416 с. (Наукова бібліотека БНАУ).
2. Миклуш С.І., Дебринюк Ю.М., Гузь М.М., Заячук В.Я., Крамарець В.О., Криницький Г.Т., Мазепа В.Г., Михайлів О.Б., Осадчук Л.С., Сорока М.І., Часковський О.Г. Основи лісогосподарювання : навчальний посібник. / за ред. проф. Ю.М. Дебринюка. Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2022. 824 с. (<https://surl.li/tpzecm>).

3. Миронюк В.В., Свинчук В.А., Білоус А.М., Василюшин Р.Д. Лісова таксація : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2019. 220 с. (Наукова бібліотека БНАУ).

4. Пастернак В.П., Назаренко В.В. Лісова таксація : навч.-метод. посіб. Харків : ХНАУ, 2019. 111 с. (<https://surl.li/cfiolu>).

5. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства : навч. посібник. К., Знання, 2012. 487 с. (<https://surl.lu/eyvuwy>).

6. Хрик В.М., Кімейчук І.В. Лісівництво : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Біла Церква, РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ, 2021. 444 с. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8547>).

7. Хрик В.М., Кімейчук І.В. Лісова таксація : навчально-методичний посібник до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство». Біла Церква. «ФОП Середняк Т.К.». 2025. 148 с. (Наукова бібліотека БНАУ).

8. Хрик В.М., Кімейчук І.В., Левандовська С.М. Лісова таксація: методичні рекомендації щодо проходження навчальної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 Лісове господарство. Біла Церква. 2023. 41 с. (<https://surl.li/zvasii>).

9. Хрик В.М., Левандовська С.М., Кімейчук І.В. Деревинознавство з основами лісового товарознавства і стандартизації лісової продукції : навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква. «ФОП Середняк Т.К.». 2023. 234 с. (Наукова бібліотека БНАУ).

Допоміжна література

1. Горошко М.П., Миклуш С.І., Король М.М., Вицега Р.Р. Сучасні засоби вимірювальної лісоінвентаризації. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2006. Вип. 16(4). С. 192–200. (<https://surli.cc/pblerk>).

2. Градиський Ю.О. Таксаційні прилади й інструменти: метод. вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Лісова таксація» студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заоч.) форми навч., спец. 205 Лісове господарство. Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. Харків : [б. в.], 2020. 49 с. (<https://surl.li/kudgje>).

3. Кашпор С.М., Строчинський А.А. та ін. Лісотаксаційний довідник. Київ : Видавничий дім «Вінніченка», 2013. 496 с. (<https://surl.lu/ztqjrq>).

4. Лісовий кодекс України. Чинний від 21.01.94 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>).

5. Миклуш С.І., Гаврилюк С.А., Часковський О.Г. Дистанційне зондування Землі в лісовому господарстві : навчальний посібник. Львів, ЗУКЦ, 2012. 322 с. (<https://surl.lu/vxyesx>).

6. Миронюк В.В., Свинчук В.А. Лісова таксація : конспект лекцій для студентів напряму підготовки: 6.090103 – «Лісове і садово-паркове

господарство» : видання друге, доп. К., Вид-во НУБіП України, 2016. 104 с. (<http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/2142>).

7. Миронюк В.В., Свинчук В.А., Лялін О.І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Лісова таксація» : для студентів 3 курсу денної форми нормативного строку навчання та 2 курсу денної форми скороченого строку навчання напряму підготовки 6.090103 – «Лісове і садово-паркове господарство», спеціальності 206 – «Садово-паркове господарство». Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 99 с. (<https://surl.li/ggohzp>).

8. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

9. Про затвердження Інструкції з ведення електронного обліку деревини. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1343-21#Text>.

10. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r>.

11. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

12. Сошенський О.М., Свинчук В.А., Хань Є.Ю. Нормативно-довідкові матеріали для таксації дерев і деревостанів липи серцелистої. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Лісівництво та декоративне садівництво»*, 2017, Вип. 266, С. 79–91. (<https://surl.li/bepkny>).

13. Ширко Б.Ф., Гончар В.М. Організація лісогосподарського виробництва та покращення використання лісових ресурсів. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2017. Вип. 2. С. 137–142. (<https://surl.li/zerddr>).

14. Bilous A., Myroniuk V., Svynchuk V., Kashpor S., Lesnik O. (2022). Stem volume by height classes of immature, mature and overmature stands of the main forest-forming species of Ukraine. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*, 13(3), 7-12. [https://doi.org/10.31548/forest.13\(3\).2022.7-12](https://doi.org/10.31548/forest.13(3).2022.7-12).

15. Bilous A., Myroniuk V., Svynchuk V., Soshenskyi O., Lesnik O., Kovbasa Y. Semi-empirical estimation of log taper using stem profile equations. *Journal of Forest Science*, 67, 2021 (7): 318–327. <https://doi.org/10.17221/209/2020JFS>.

16. Myroniuk V. et al. Taper equations for eight major forest tree species in flat land Ukraine. *Forestry: An International Journal of Forest Research*, 2023. <https://doi.org/10.1093/forestry/cpac052>.

17. Myroniuk V., Svynchuk V., Bilous A., Kashpor S., Lesnik O. Height-diameter relationships and stem volume equations in young and middle-aged forest stands of Ukraine. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. 13(4), 74-83. [https://doi.org/10.31548/forest.13\(4\).2022.74-83](https://doi.org/10.31548/forest.13(4).2022.74-83).

Адреси сайтів в INTERNET

1. ВО «Укрдержліспроєкт». URL: <http://lisproekt.gov.ua>.
2. Державне підприємство «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр». URL: <https://www.ukrforest.com/>.
3. Дослідження, статті та інші академічні ресурси. URL: <https://3.academia.edu/>.
4. Доступ до наукових статей і досліджень. National Center for Biotechnology Information (NCBI). URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>.
5. ДП «Ліси України»: Офіційний сайт. URL: <https://e-forest.gov.ua/>.
6. ЕкоСистема. Національна онлайн-платформа, яка містить актуальну інформацію про стан довкілля. URL: <https://eco.gov.ua/>.
7. Електронні підручники та посібники видавництв України. URL: <http://digpub.chite.edu.ua/menedgment.php>
8. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Лісовий і мисливський журнал. URL: <http://www.ekoinform.com.ua>.
10. Міжнародна лісова інтернет-біржа. URL: www.fordaq.com.
11. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>.
12. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>.
13. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>.
14. НІЛ (національна інвентаризація лісів). URL: <https://lisproekt.gov.ua/dijalnist/nacionalna-inventarizacija-lisiv>.
15. Облік деревини. URL: <https://www.latschbacher.com.ua/>.
16. Платформа для академічних публікацій та статей у вільному доступі. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>.
17. Платформа для відкритого доступу до журналів з різних наукових напрямів. Open Access Journals. URL: <https://www.openaccessjournals.com/>.
18. Платформа для доступу до наукових публікацій і книг. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>.
19. Пошук наукових статей та монографій. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.
20. Правозастосування в лісовому господарстві України. URL: <http://lespravo.com.ua/>.
21. Про затвердження Порядку проведення національної інвентаризації лісів та внесення зміни у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2021-%D0%BF#Text>.
22. Публічні звіти Держлісагентства. URL: <https://surl.li/miwvde>.
23. Ресурс для освітніх матеріалів і досліджень. ERIC (Education Resources Information Center). URL: <https://eric.ed.gov/>.
24. Ресурс для пошуку статей і журналів з відкритим доступом. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>.
25. Український лісовий портал. URL: <https://www.openforest.org.ua/>.

26. FAO. URL: <http://www.fao.org>.
27. Forest Stewardship Council. URL: <https://fsc.org/en>.
28. Haglof Sweden AB. URL: <http://www.haglofcg.com>.
29. International Institute for Sustainable Development. URL: <http://www.iisd.org>.
30. International Union for Conservation of Nature. URL: <https://www.iucn.org/>.
31. International union of forest research organizations (IUFRO). <http://www.iufro.org/iufro/>.
32. Ministerial conferences on the Protection of Forests in Europe. URL: <https://foresteurope.org/>.
33. Programme for the Endorsement of Forest Certification. URL: <https://www.pefc.org/>.
34. ScienceDirect. URL: <https://bit.ly/3u3iCTB>.
35. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/sources.uri>.
36. Supporting the recovery and sustainable management of Ukrainian forests and Ukraine's forest sector. FOREST EUROPE. Brussels : FOREST EUROPE, 2023. URL: <https://surli.cc/djfniq>.
37. Web of Science Core Collection. URL: <https://bit.ly/3nVWitS>.